

# HET PROFIELWERKSTUK

LEERLINGENBOEKJE

**ATHENEUM 5**

APRIL 2010

Een van de onderdelen van het examendossier is het profielwerkstuk (PWS). In dit werkstuk ligt naast de vakinhoud, de nadruk op de algemene vaardigheden:

- . informatievaardigheden (informatie verzamelen en verwerken);
- . onderzoeksvaardigheden en/of ontwerpvaardigheden;
- . presentatie en/of communicatieve vaardigheden.

Het PWS is bedoeld als ‘meesterproef’: via met name dit onderdeel laat je zien wat je in de loop van de afgelopen jaren aan vaardigheden hebt opgedaan en in welke mate je een vak uit je profiel beheerst. Eigenlijk is het PWS een hele grote praktische opdracht (PO). Staat voor de gemiddelde PO ongeveer 6 tot 10 SLU, voor het PWS voor Atheneum is minimaal 80 SLU per leerling uitgetrokken. Het PWS mag gaan over een of meerdere vakken van het totaalaanbod aan vakken, het hoeft niet per se een profielvak te zijn. Het moet daarbij wel gaan over grote vakken, voor vwo 400 uur.



## **PWS MOET AAN DE VOLGENDE EISEN VOLDOEN:**

- . het heeft betrekking op minimaal één groot vak. Na overleg met en goedkeuring van je profielwerkstukbegeleider is het mogelijk een PWS te maken dat op twee vakken uit je profiel betrekking heeft;
- . de eindbeoordeling voor het PWS maakt deel uit van het combinatiecijfer. Het PWS-cijfer mag niet lager zijn dan een 4.
- . je start met het PWS in atheneum 5, het verwerken van informatie vindt vooral in het eerste halfjaar van atheneum 6 plaats;
- . het PWS is een groepsopdracht voor tweetallen, bij wijze van uitzondering mag je na overleg met en goedkeuring van je profielwerkstukbegeleider een PWS met een grotere groep leerlingen samen maken;
- . je bent verplicht een logboek (zie bijlage 4) bij te houden. Dit logboek is een onderdeel bij de begeleiding en de beoordeling;
- . het onderwerp van het PWS kies je zelf, het moet echter wel voldoende niveau en diepgang hebben. Alleen als je geen enkel idee hebt kun je bij de begeleider van het door jou gekozen vak een lijst met onderwerpen inzien;
- . bij het maken van een PWS doorloop je een aantal fasen (zie bijlage 1), die door je begeleider worden begeleid en beoordeeld. Je mag pas met de volgende fase beginnen als je toestemming hebt van je begeleider.



## **HET EINDPRODUCT VAN HET PWS**

- . is een geschreven verslag;
- . wordt gepresenteerd aan de voorexamenklassen met gebruik van media (bijvoorbeeld audio, video, ICT)

# HET PROFIELWERKSTUK

LEERLINGENBOEKJE

ATHENEUM 5

APRIL 2010



## HET TIJDPAD VOOR ATHENEUM 5/6 IN GROTE LIJNEN:

## UITERLIJK:

- . uitleg over de procedure rond het PWS door de mentor 19 -23 april
- . inleveren van het keuzeformulier (zie bijlage 5) in brievenbus nr. 6 28 april
- . secties bespreken aanmeldingen op basis van motivatie 11 mei
- . secties melden aan afdelingsleiders wie wel/niet geplaatst is 12 mei
- . oproepen van leerlingen die niet door een sectie zijn aangenomen 17 mei
- . deze leerlingen tekenen opnieuw voor een vak in met motivatie 19 mei
- . bekendmaking definitieve toedeling van vak en begeleider door de mentor 20 mei – 26 mei
- . eerste groepsoverleg van de begeleider met de leerlingen die hij/zij begeleidt over de (vakinhoudelijke) eisen 20 mei – 2 juni
- . **tweede overleg met de begeleider over gewenste onderwerp en hoofdvraag (zie bijlage 2)** 2 juni- 9 juni\*
- . inleveren van onderwerp met hoofdvraag bij de begeleider 11 juni
- . inleveren deelvragen bij de begeleider 22 juni
- . **ophalen van beoordeling bij je begeleider** 24 juni\*
- . **bijstellen hoofd- en deelvragen** 24 juni\*
- . **inleveren planning en onderzoeksplan (zie bijlage 3)** 24 en 25 juni\*
- . **inleveren overzicht van de bronnen** 25 juni\*
- . inleveren conceptteksten bij deelvragen 7 oktober
- . PWS-begeleiders leveren tussenbalans in bij de afdelingsleiders 28 oktober
- . inleveren concept volledig profielwerkstuk 25 november
- . Deadline inleveren definitieve versie PWS 16 december
- . Inleveren presentatie op papier 10 januari – 14 januari
- . Voorbespreken presentatie met begeleider 24 januari – 28 januari
- . Presentaties van de profielwerkstukken aan voorexamenklassen 15 februari
- . bespreken van de eindbeoordeling 28 februari – 4 maart

**\*In de periode van 2 juni t/m 25 juni moet de leerling volgens het rooster een aantal dagdelen met de docent werken aan het profielwerkstuk.**

*Het is de bedoeling dat je zelf afspraken maakt met je vakdocent/begeleider.*

# HET PROFIELWERKSTUK

## BIJLAGE 1: STAPPENPLAN

FASERING	STAPPEN
Oriëntatie- en keuzefase	1 Onderwerp/vakken/partner(s) kiezen. Je oriënteert je op interessante onderwerpen/vakken en op eventueel geschikte partner(s): <ul style="list-style-type: none"><li>- overleg met vakdocenten;</li><li>- gesprekken met deskundigen, (partner(s));</li><li>- grasduinen in bibliotheek, op Internet en dergelijke.</li></ul>
	2 (Voorlopige) Onderzoeksvraag formuleren en verdere oriëntatie en afbakening van het onderwerp: <ul style="list-style-type: none"><li>- deelvragen formuleren;</li><li>- (her)formuleren en bijstellen van de onderzoeksvraag en deelvragen;</li><li>- welke werkwijze/methode ga ik voor mijn onderzoek toepassen ?</li><li>- welke informatiebronnen of hulpmiddelen heb ik nodig ?</li><li>- welke presentatievorm kies ik ?</li><li>- voorlopig plan van aanpak opstellen.</li></ul>
Onderzoeksfase: informatie verwerven (waaronder bijvoorbeeld het uitvoeren van natuur-wetenschappelijke proeven) en verwerken	3 (Definitief) plan van aanpak opstellen: <ul style="list-style-type: none"><li>- onderzoeksplan en</li><li>- tijdplan.</li></ul>
	4 Informatiebronnen raadplegen: <ul style="list-style-type: none"><li>- informatie verzamelen, beoordelen, selecteren, bewerken,</li><li>- literatuurstudie,</li><li>- bezoek aan bedrijven, musea, instellingen,</li><li>- vragenlijst samenstellen,</li><li>- proefopstelling maken,</li><li>- veldwerk voorbereiden en dergelijke.</li></ul> Het onderzoek uitvoeren. Het ontwerp maken.
De fase van voorbereiding van de presentatie i.c. de schrijffase / de ontwerpfase	5 Informatie ordenen en verwerken en de voorlopige versie van het eindproduct maken.
Presentatiefase	6 Definitieve versie van het eindproduct maken en presenteren.

# **HET PROFIELWERKSTUK**

## **BIJLAGE 2: TOELICHTING BIJ DE ORIËNTATIE – EN KEUZEFASE**

### **1. ONDERWERP EN VAK KIEZEN**

De volgende methode kan je helpen bij het kiezen van een onderwerp:

- . Schrijf met trefwoorden onderwerpen op waar je interesse in hebt, waar je een duidelijke eigen mening over hebt, waar je veel informatie over hebt etc. Gebruik kranten, tijdschriften, internet, je schoolboeken maar vooral ook je vakdocenten om een idee te krijgen voor mogelijke onderwerpen;
- . Streep daarna onderwerpen weg die je toch niet echt interesseren, die niet voldoende diepgang hebben, die te klein zijn of waar je moeilijk informatie over kunt vinden;
- . Formuleer daarna zo nauwkeurig mogelijk wat je over een bepaald onderwerp wilt onderzoeken. Dit is je onderzoeksvraag.

### **2. DE ONDERZOEKSVRAAG**

Om je PWS tot een goed einde te kunnen brengen moet je onderzoeksvraag duidelijk zijn, goed afgebakend, dus niet te breed. Uit de onderzoeksvraag leid je later een aantal deelvragen af. Door de deelvragen krijg je een beter zicht op de haalbaarheid van je ‘onderzoek’.

Met de onderzoeksvraag en de deelvragen maak je duidelijk wat je wel en wat je niet gaat onderzoeken. Wanneer de vragen duidelijk zijn voorkom je dat je de verkeerde dingen gaat onderzoeken. Hierdoor kun je de informatie kan ook beter selecteren.

Soms is uit het onderwerp en de onderzoeksvraag heel goed op te maken wat je wilt gaan onderzoeken en of dat haalbaar is. Veel vaker is het aan te bevelen meteen de deelvragen te bedenken omdat je zo beter inzicht krijgt op de haalbaarheid.

### **3. HOE TE BEGINNEN**

Een goed onderwerp vinden is niet gemakkelijk. De begeleiders zullen van je verwachten dat het onderwerp breder is en meer diepgang heeft dan een gewone PO. Er staan immers niet alleen maar SLU's voor, het is ook je ‘meesterproef’.

Een onderwerp en vragen die je zelf hebt bedacht is natuurlijk het leukst en vaak het beste uit te voeren. Als je geen idee hebt moet je niet wachten tot de inleverdatum, maar ga je overleggen met vakdocenten. Je dient daarbij eerst het profielvak te kiezen waar je een PWS wilt maken.

Hoe meer zicht je hebt over wat je wilt, hoe duidelijker onderwerp, hoofdvraag en deelvragen zijn omschreven, hoe groter de kans is dat je eerste keus wordt toegestaan en je onderzoek goed verloopt.

**VEEL SUCCES !!**

## HET PROFIELWERKSTUK

### BIJLAGE 3: PLAN VAN AANPAK – ONDERZOEKSPLAN & TIJDPLAN

In atheneum 6 maakt elke leerling een afspraak met zijn/haar profielwerkstukbegeleider om vervolgafspraken te maken voor de onderzoeks-, ontwerp- en presentatiefase.

De eerste stap van de onderzoeksfase is een plan van aanpak te maken. In het onderzoeksplan neem je op wat je gaat onderzoeken en op welke wijze je dat gaat doen. In het tijdplan maak je een planning van de tijd die het gaat kosten en het tijdstip waarop je verschillende dingen gaat onderzoeken. Hieronder zie je een voorbeeld van deze plannen.

Als je een PWS samen met een andere leerling maakt is het van belang te weten wie wat uitvoert. Uit het plan van aanpak (en het logboek) moet duidelijk naar voren komen wat de bijdrage van elk van jullie afzonderlijk is. Je moet de activiteiten gedetailleerd beschrijven.

ONDERZOEKSPLAN	
Hoofdvraag	
Deelvragen	
Hypothesen	
Verwachtingen	
Werkwijze	
Methode	
Informatiebronnen	
Hulpmiddelen	
Presentatievormen	
Taakverdeling	

TIJDPLAN			
Activiteit	Hoe lang ?	Wanneer ? (maand, weeknummer, dagdeel)	Wie ?
Informatie verzamelen uit de literatuur en inlezen			
Onderzoeksopzet en proefopstelling uitwerken			
Proeven uitvoeren en gegevens (data) verzamelen			
Gegevens ordenen en verwerken			
Mondelinge presentatie voorbereiden en geven			





**BEORDELINGSMODEL PROFIELWERKSTUK VOOR GROEPEN ATHENEUM 2010-2011**

**Naam:**

**Vak:**

**Klas: A....**

**Titel:**

Deelscores algemeen (voor ieder PWS en vak gelijk) maximaal 50 punten te verdienen:

<b>A</b>	<b>Max. Score</b>	<b><u>Deelscore onderzoeks- en informatievaardigheden</u></b> <b><u>(maximaal 10 punten)</u></b>	<b>LEERLING</b> <b>SCORE</b>
1.	3	Onderwerp, hoofd- en deelvragen: <ul style="list-style-type: none"> <li>. <i>duidelijkheid</i></li> <li>. <i>diepgang</i></li> <li>. <i>is er een logische verdeling van de deelvragen over de leerlingen</i></li> </ul>	
2.	4	Vraagstelling en tekst: <ul style="list-style-type: none"> <li>. <i>past de tekst bij de vraagstelling</i></li> <li>. <i>is in de tekst voldoende geselecteerd</i></li> <li>. <i>in hoeverre is de tekst in eigen woorden weergegeven</i></li> </ul>	
3.	3	Mate van zelfstandigheid: <ul style="list-style-type: none"> <li>. <i>eigen onderzoeksideeën</i></li> <li>. <i>zelf bronnen gevonden</i></li> <li>. <i>zelf materialen verzameld</i></li> <li>. <i>originaliteit</i></li> </ul>	
<b>B</b>	<b><u>Deelscore planningsvaardigheden</u></b> <b><u>(Maximaal 20 punten)</u></b>		
1.	5	Planning: <ul style="list-style-type: none"> <li>. <i>tijdplan opstellen (stappenplan 3)</i></li> <li>. <i>bewaking tijdplan</i></li> </ul>	
2.	5	Fasering: <ul style="list-style-type: none"> <li>. <i>(tijdig) doorlopen van stappenplan (bijlage 1)</i></li> <li>. <i>tijdig maken van afspraken met de begeleider</i></li> <li>. <i>nakomen van afspraken met de begeleider</i></li> </ul>	
3.	5	Samenwerken: <ul style="list-style-type: none"> <li>. <i>tijdig maken van afspraken in de groep</i></li> <li>. <i>nakomen van afspraken met de groep</i></li> </ul>	
4.	5	Inlevering: <ul style="list-style-type: none"> <li>. hoofd-/deelvragen</li> <li>. planning/onderzoeksplan</li> <li>. voorlopig resultaat</li> <li>. eerste versie pws</li> <li>. definitieve versie pws</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o-v-g 22 juni</li> <li>o-v-g 25 juni</li> <li>o-v-g 7 okt</li> <li>op tijd ingeleverd ja/nee 25 nov</li> <li>op tijd ingeleverd ja/nee 16 dec</li> </ul>
<b>C</b>	<b><u>Deelscore spelling en structuur</u></b> <b><u>(Maximaal 10 punten)</u></b>		
1	10	Taalgebruik en structuur <ul style="list-style-type: none"> <li>. <i>duidelijk/begrijpelijk</i></li> <li>. <i>spelling</i></li> <li>. <i>logische opbouw</i></li> </ul>	
<b>D</b>	<b><u>Presentatie</u></b> <b><u>(Maximaal 10 punten)</u></b>		
1	10	Schriftelijke voorbereiding van de presentatie en Presentatie voor een groep: <ul style="list-style-type: none"> <li>. <i>presentatie organisatie /werk van het PWS</i></li> <li>. <i>presentatie van de inhoud</i></li> </ul> <p>Beantwoorden van <b>minimaal</b> één vakinhoudelijke vraag tijdens de presentatie</p>	Ingeleverd uiterlijk 14 jan ja/nee Besproken uiterlijk 28 jan ja/nee

Deelscores vakspecifiek maximaal 50 punten te verdienen:

<b>E</b>		<b><u>Deelscore vakvaardigheden op individuele onderdeel PWS</u></b> <b><u>(Maximaal 50 punten)</u></b> <b><u>Door de sectie verder in te vullen</u></b>		
1..	..	Bronnen: <ul style="list-style-type: none"> <li>. voldoende in aantal</li> <li>. voldoende in diepgang</li> <li>. voldoende gebruikt</li> <li>. voldoende geselecteerd</li> </ul>		
2.	..	Kwaliteit van het onderzoek: <ul style="list-style-type: none"> <li>. overzichtelijk</li> <li>. volledig</li> <li>. reflectief</li> </ul>		
3.	..	Beoordeling van de inleiding: <ul style="list-style-type: none"> <li>. introductie van het onderwerp</li> <li>. formulering van de vraagstelling</li> <li>.</li> <li>.</li> </ul>		
4	..	Beoordeling van de kern: <ul style="list-style-type: none"> <li>. wordt ingegaan op de vraagstelling</li> <li>. wordt ingegaan op de eigen deelvra(a)g(en)</li> <li>. sluit de conclusie aan bij de inleiding</li> <li>.</li> </ul>		
..	..			
..	..			
..	..			
	..			

Eindscores:

<b>CIJFER</b>
---------------

---



---



---



---